

- uændrede bestande af lappedykkere og svømmeænder
- tilbagegang for fiskehejre og grågås
- fremgang for sølvmåge

Heraf kan ændringerne for fiskehejre og sølvmåge tilskrives skarvkolonien. Fiskehejrerens tilbagegang skyldes antagelig, at de er fortrængt fra redetræerne. Sølvmågerne lever sandsynligvis af fiskerester fra skarverne, og derfor ses der her en positiv effekt.

Grågæssenes tilbagegang skyldes sandsynligvis tilgroning af engområder ved søen.

Rastende fugle

Rastende fugle	1974-80 (DOF)	1989 (Fyns Amt)
Toppet Lappedykker ...	58	20-45
Skarv	200	1000
Fiskehejre	40	30
Grågås	4000	450
Gravand		34
Gråand	1000	4-600
Krikand	200	160
Skeand		450
Taffeland	4000	120
Troldand	5000	2000
Hvinand		12
Stor Skallesluger	400	100
Lille Skallesluger		4

Tabel 7.2. Antallet af rastende fugle ved Brændegård Sø.

Rastetallet er normalt maksimumtal for den angivne periode, og derfor er det usikkert at sammenligne 7 år med 1 år. Det ser dog ud til, at der i 1989 er

- færre grågæs
- færre dykænder (taffeland og troldand)
- uændret antal svømmeænder, dog
- flere skeænder.

Kun svømmeænder er afhængige af fourageringsmulighederne i selve søen. Er tendensen, som tallene viser, rigtig, betyder det altså, at forurageringsforholdene ikke er forringet, og sandsynligvis forbedret for skeand, hvilket kan skyldes større mængder dyreplankton (jf. afsnit 4).

Dykændernes tilbagegang har næppe noget med skarvkolonien at gøre, da disse udelukkende bruger søen som rasteplass og fouragerer i kystområder. Dykænderne påvirkes derfor ikke af søens vandkvalitet.

Sammenfatning

Ved sammenligning med den periode, hvor skarvkolonien etablerede sig, med ét år omkring ti år senere, ses kun få ændringer, som direkte kan tilskrives skarvkoloniens dominans. Det gælder fiskehejren, som ikke længere yngler, og som raster i færre tal, det gælder sølvmågen, som yngler med flere par, og det gælder skeand, som raster/fouragerer i større tal. Grågåsens tilbagegang er i øvrigt bemærkelsesværdig. De øvrige ændringer skyldes muligvis andre forhold f.eks. naturlige bestandssvingninger og forskellige observationsforhold.

7. Næringsstofbelastning af søen

7.1 Belastning fra oplandet

I 1973/74 blev belastningen fra oplandet til Brændegård Sø opgjort til 260 kg fosfor og 1300 kg kvælstof pr. år. Opgørelsen var meget usikker, og der er ikke siden foretaget undersøgelser af belastningen. Denne har dog næppe ændret sig væsentligt.

7.2 Belastning fra skarvkolonien

Da skarverne altovervejende fouragerer uden for koloniområdet, især i det sydfynske øhav, foregår der en import af næringsstoffer herfra til koloniområdet og derfor også til Brændegård Sø. Størrelsen af denne næringstilførsel til søen kan overslagsmæssigt vurderes ud fra følgende antagelser/vurderinger:

- En voksen skarv spiser dagligt ca. 560 g fisk (vådvægt) (Cramp, 1977)
- En voksen skarv producerer dagligt 50 g gødning (»guano«), svarende til 7,5 g kvælstof og 1,0 g fosfor (Vries, 1988).
- Voksne skarver skønnes i gennemsnit at opholde sig ca. 135 dage om året ved kolonien (i forbindelse med ynglesæsonen) (Cramp, 1977). De fisker i denne periode hovedsageligt deres føde uden for søen, typisk i Det Sydfynske Øhav. En væsentlig del af deres gødning afsættes i koloniområdet, hvorfra kvælstof og fosfor kan udvaskes til søen.
- Skarvungerne i Brændegård Søens koloni opholder sig (årligt) ca. 50 dage i reden og ca. 40 dage i koloniområdet. Deres gødningsproduktion i redeperioden skønnes i gennemsnit at være halvdelen af de voksnes, mens de afgiver ca. lige så meget gødning som de voksne, efter at de har forladt reden.